

NÆRHEDS- OG GRUNNOTAT TIL
FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

21. marts 2011

Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om ændring af direktiv 89/666/EØF, 2005/56EF og 2009/101/EF for så vidt angår sammenkobling af centrale registre og handels- og selskabsregistre

Resumé

Kommissionen foreslår en ændring af tre direktiver, som skal medvirke til bedre udveksling af oplysninger mellem centrale registre i EU. Det skal føre til bedre udnyttelse af det indre marked, da det vil øge tilliden til EU's indre marked og fremme EU-virksomhedernes konkurrenceevne ved at reducere administrative byrder og øge retssikkerheden.

Ændringerne vedrører adgang til oplysninger og udveksling af oplysninger i forhold til grænseoverskridende fusioner, flytning af hjemsted og ajourføring af registrering af filialer i udlandet.

Forslaget vil have lovgivningsmæssige og eventuelt økonomiske konsekvenser.

1. Baggrund og indhold

Kommissionen har den 24. februar 2010 fremsat forslag til ændring af tre selskabsdirektiver. Det foreslås således at ændre 1. selskabsdirektiv om offentliggørelse af selskabsoplysninger, 10. selskabsdirektiv om grænseoverskridende fusioner og 11. selskabsdirektiv om filialer.

Fristen for oversendelse af nærværende Nærheds- og Grundnotat til Folketingets Europaudvalg er den 23. marts 2011.

Retsgrundlaget for direktivforslaget er artikel 50, stk. 2, litra g, i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, som også udgør retsgrundlaget for de direktiver, der foreslås ændret. Ændringsdirektivet skal vedtages i henhold til den almindelige lovgivningsprocedure.

Det er i dag let at få adgang til offentlige oplysninger om selskaber i det land, hvor selskaberne er registreret. Der har siden 1. januar 2007 været krav om, at medlemslandene bl.a. skal have elektroniske selskabsregistre

– enten nationalt eller regionalt. Disse registre indeholder kun oplysninger om selskaber registreret inden for det givne område. Det har dog vist sig, at selskaber i stigende grad ekspanderer på tværs af grænserne og udnytter de muligheder, som er opstået som følge af det indre marked. Der er derfor også en stigende efterspørgsel på oplysninger om selskaber på tværs af grænserne, og selv om disse oplysninger kan indhentes allerede i de enkelte registre, kan tekniske eller sproglige barrierer besværliggøre adgangen til oplysningerne.

Det er derfor foreslået, at der skal ske en sammenkobling af selskabsregistre, så en række oplysninger, særligt vedrørende filialer og grænseoverskridende fusioner, kan udveksles mellem registrene. Desuden skal der indføres en enkelt europæisk identifikator, der gør det muligt at identificere det enkelte selskab (en slags EU CVR-nr.), samt ensartede regler for ajourføring af oplysninger i de enkelte registre.

Kommissionen angiver, at formålet med initiativet er at bidrage til at øge tilliden til EU's indre marked ved at skabe et mere sikkert erhvervmiljø for forbrugere, kreditorer og andre forretningsparter. Desuden er det formålet at fremme EU-virksomhedernes konkurrenceevne. Det skal ske ved at reducere administrative byrder og øge retssikkerheden ved at fremme samarbejdet mellem selskabsregistre i Europa. Der foreslås ændringer i forbindelse med procedurerne ved grænseoverskridende fusioner, flytninger af hjemsted og ajourføring af registrering af filialer i udlandet, hvor der ikke findes samarbejds mekanismer eller kun begrænsede mekanismer.

De foreslåede ændringer som følge af direktivet fremgår af det medsendte bilag 1 om ”Konkrete ændringer som følge af KOM (2011) 179”.

Sammenkoblingen af selskabsregistre er et af forslagene i meddelelsen om en akt for det indre marked¹, som sigter mod at skabe et mere erhvervsvenligt retligt og skattemæssigt klima, og den kan også bidrage til Europa 2020-agendaen² ved at skabe større tillid til det indre marked.

Direktivet skal i henhold til forslaget være implementeret i dansk ret senest den 1. januar 2014.

2. Europa-Parlamentets holdning

Europa-Parlamentets udtalelse om forslaget foreligger endnu ikke.

¹ Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget: På vej mod en akt for det indre marked. For en social markedsøkonomi med høj konkurrenceevne (KOM(2010) 608 endelig).

² Det Europæiske Råds konklusioner, EUCO – 17. juni 2010.

3. Nærhedsprincippet

Kommissionen udtaler at:

Erfaringerne fra næsten to årtier med frivilligt samarbejde mellem europæiske selskabsregistre viser, at selvregulering ikke er tilstrækkeligt til at opnå målene i dette initiativ. Disse mål kan heller ikke opnås af medlemsstaterne, fordi det er nødvendigt at skabe et fælles regelsæt og fælles betingelser for samarbejdet mellem registrene på tværs af grænserne. Hvis sådanne bestemmelser blev fastsat på nationalt plan, ville de være inkompatible og ikke egnede til opnåelsen af de fastsatte mål.

De foreslåede ændringer er begrænset til det, der er nødvendigt for at etablere fungerende kommunikationsmekanismer mellem selskabsregistre inden for de berørte områder, og de står i et rimeligt forhold til dette mål. En EU-foranstaltning er derfor nødvendig og fuldt berettiget.

Den ønskede mulighed for udveksling af og adgang til selskabsretlige oplysninger inden for EU er kun mulig, hvis området reguleres på EU-plan.

På det foreliggende grundlag er det vurderingen, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet, idet der er tale om etablering af fælles procedurer og regler, som kræver samordning på tværs af EU medlemsstaterne.

4. Gældende dansk ret

De love, som må forventes ændret som følge af direktivforslaget, er lov om aktie- og anpartsselskaber (selskabsloven) og lov om det Centrale Virksomhedsregister (CVR-loven).

5. Høring

Direktivforslaget har været sendt til høring hos en række organisationer, foreninger o.l.. Høringsfristen udløb den 14. marts 2011.

Hørings svarene viser, at der generelt er opbakning til det fra Kommissionen fremsatte forslag. De hørte organisationer, foreninger o.l., samt indholdet af de modtagne svar, fremgår af det medsendte bilag 2.

6. Andre landes holdninger

Der er ikke på nuværende tidspunkt kendskab til andre landes officielle holdninger til forslaget.

7. Foreløbig dansk holdning

Danmark støtter aktivt arbejdet med bedre regulering i EU. Arbejdet i EU ligger i naturlig forlængelse af indsatsen for regelforenkling og administrative lettelser i Danmark.

Det vurderes fra dansk side, at de ændringer, Kommissionen har valgt i forhold til den selskabsretlige del af direktivet, ikke vil medføre væsentlige udfordringer for danske virksomheder og myndigheder, og at de foreslåede ændringer derfor overordnet set vil kunne støttes.

I forhold til den nærmere fastlæggelse af de tekniske løsninger med henblik på at de enkelte registre skal samarbejde elektronisk, er den foreløbige holdning, at dette skal præciseres, da forslaget på nuværende tidspunkt lægger op til, at Kommissionen skal fastlægge de tekniske detaljer for sådant samarbejde i en delegeret retsakt. Alt efter indholdet af en sådan delegeret retsakt i henhold til art. 290 i traktaten om den Europæiske Unions funktionsmåde, vil Danmark kunne få merudgifter i størrelsesordenen op til ca. 3 millioner kr., som følge af de valgte digitale løsninger.

Ændringen af 1. direktiv så der fremadrettet alene må tages marginalomkostninger for offentliggørelse af selskabsoplysninger vil ligeledes have væsentlige økonomiske konsekvenser for Danmark.

Danmark kan som udgangspunkt støtte Kommissionens forslag om en sammenkobling af selskabsregistre. Omkostningerne ved en sammenkobling skal dog undersøges nærmere og skal være proportionale i forhold til udbyttet af en sammenkobling. I den forbindelse finder Danmark det væsentligt at det undersøges, hvordan EBR sammenslutningen og dens tekniske løsning kan anvendes.

Det er ligeledes vurderingen, at et samarbejde mellem de nationale selskabsregistre vil have en positiv effekt på lempelsen af virksomhedernes administrative byrder. Danmark støtter arbejdet med at lempe de administrative byrder på EU niveau og støtter derfor også på den baggrund det foreslåede direktivforslag.

8. Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser

Forslaget forventes at medføre ændringer i lov om aktie- og anpartsselskaber (selskabsloven) samt lov om det Centrale Virksomhedsregister (CVR-loven).

Forslaget skønnes at kunne medføre statsfinansielle konsekvenser for Danmark, da der eventuelt skal ske tilpasning af Erhvervs- og Selskabsstyrelsens registreringssystem med henblik på at håndtere de nye krav om adgang til oplysninger og udveksling af disse. Der vil også kunne være personalemæssige ressourcer forbundet med at vedligeholde og opdatere de omhandlede oplysninger samt eventuelt gøre dem tilgængelige på for-

skellige medlemsstaters sprog. Det nærmere beløb vil afhænge af den konkrete løsning, som vælges af Kommissionen ved delegerede retsakter, som også vil kunne fastsætte reglerne for medlemsstaternes finansiering af den digitale kommunikationsløsning.

Den i forbindelse med gennemførelse af direktivet valgte løsning kendes således ikke på nuværende tidspunkt, men et højt skøn over de med direktivet forbundne udgifter vil være op til ca. 3 mio. kr.

9. Samfundsøkonomiske konsekvenser

Forslaget forventes at medføre positive samfundsøkonomiske konsekvenser, da de foreslåede ændringer vil medføre større åbenhed om selskabsoplysninger på tværs af landegrænserne, hvilket bl.a. vil kunne stimulere samhandlen inden for EU.

10. Administrative konsekvenser for erhvervslivet

Forslaget forventes at medføre administrative lettelser til gavn for selskaberne, da et øget samarbejde mellem de nationale selskabsregistre som udgangspunkt potentielt vil have positive konsekvenser for virksomhedernes administrative byrder. Udover at lette adgangen, for selskaber til forretningsrelaterede oplysninger, vil det desuden kunne skabe grundlag for et øget datagenbrug inden for hele EU. For tværnationale selskaber vil det bl.a. betyde, at de vil kunne slippe for at skulle indberette de samme oplysninger til flere medlemsstater, i og med de forskellige selskabsregistre vil kunne hente oplysninger fra hinanden. Det vil også blive nemmere for et dansk selskab at skaffe dokumentation for selskabets eksistens, hvis det etablerer et datterselskab i en andet EU medlemsstat.

Der vil være forbundet en del arbejde med at administrere en sådan løsning, herunder at skulle vedligeholde og opdatere oplysningerne samt eventuelt gøre dem tilgængelige på alle medlemsstaters sprog. I relation til målet om at reducere virksomhedernes administrative byrder, er det derfor hensigtsmæssigt, at det er myndighederne og ikke virksomhederne, der forestår så meget som muligt af dette arbejde.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Forslaget har ikke tidligere været forelagt for Folketingets Europaudvalg.